

Deveta lekcija • Lesson Nine

A1

69,70

ŠTA ĆEŠ RADITI?

✂ **Replace** *leto* with *jesen*, *pròleće*, *zìma*.

✂ **Replace** *Pàriz* with 1. *Beč*, 2. *Šàngaj*, 3. *Moskva*, *fràncuski jèzik* with 1. *nèmački jèzik*, 2. *kineski jèzik*, 3. *slàvenske jèzike*, **and** *fràncuska pòrodica* **and** *fràncuska jela* with 1. *àustrijska pòrodica* **and** *àustrijska jela*, 2. *kineska pòrodica* **and** *kineska jela*, 3. *ruska pòrodica* **and** *ruska jela*.

☆ Example:

1. Šta ćeš da radiš na *jesen*?
2. Posle ispitnog roka ću da idem u *Beč* na mesec *dàna*.
3. Divno! Šta ćeš tamo da radiš?
4. Biće to *studijски* *bòravak*. *Sanjam* o tome već godinama!
5. A šta ćeš da učiš dok si u *Beču*?
6. Učicu da govorim *nèmački jèzik* i *dan* i *noć*. I ješću, *nàravno*, *àustrijska jela*!
7. A gde ćeš da staniješ?
8. Stanovaću kod *jèdne àustrijske pòrodice*.

A2

70,71

POGLEDAJ SE!

✂ **Redo** in a plural version, as if 1. and 2. are each several people rather than single individuals.

☆ Example:

1. Погледајте се у огледало!
2. Да ли желите да кажете да смо неуредни? Јао, непријатно нам је!
3. Исти сте као увек! Лица су вам прљава. Почешљајте се, умијте се, оперите руке, па ћете онда да изгледате боље!
4. Гледајте док се чешљамо, умивамо и перемо руке. Сада смо уредни и лица су нам чиста! Хоћете ли с нама да кренете у град?
5. Нећемо. Желимо да останемо код куће јер имамо пуне руке посла. Да ли ћете да перете зубе?
6. Нећемо сад. Јешћемо док смо напољу, па ћемо их прати пре спавања. Тао! Крећемо! Жүри нам се! Вратићемо се кући после 11 сати.
7. Лепо се проведите! Ако нам се не спава, чекаћемо вас. Немојте да нас пробудите ако спавамо.

STANOVANJE

 Retell this as a conversation about your own housing plans.

Self-study learners: When you write a version about your own housing plans, be sure to use forms of the future tense. Note the instrumental forms *kim* and *nekim* and *ni s kim*.

NA STANICI

 Replacements for *roditelji*: *tvog kolèga*, *mòje dijète* or *mòja djèca*, *njègov deda*, *njena bàka*, *vaš brat* or *vaša braća*, *tvòja mama*, *njihov tata*.

☆ **Examples:**

1. Када ће *твој тата* да дође да види твој нови стан?
 2. Стићи ће сутра возом на железничку станицу у пола три.
 3. Да ли ћеш да га дочекаш?
 4. Хоћу, јасно. Полазим на станицу у два сата. Хоћеш ли и ти да пођеш са мном по њега?
 5. Не могу, јер сам на предавању, али се мом брату иде. Он *твог тату* воли и жели да га дочека с тобом.
-
1. Када ће *његов дед* да дође да види твој нови стан?
 2. Стићи ће сутра возом на железничку станицу у пола три.
 3. Да ли ћеш да га дочекаш?
 4. Хоћу, јасно. Полазим на станицу у два сата. Хоћеш ли и ти да пођеш са мном по њега?
 5. Не могу, јер сам на предавању, али се мом брату иде. Он *његовог деду* воли и жели да га дочека са тобом.
-
1. Када ће *мòја дèца* да дођу да виде твој нови стан?
 2. Стићи ће сутра возом на железничку станицу у пола три.
 3. Да ли ћеш да их дочекаш?
 4. Хоћу, јасно. Полазим на станицу у два сата. Хоћеш ли и ти да пођеш са мном по њих?
 5. Не могу, јер сам на предавању, али се мом брату иде. Он *моју дèцу* воли и жели да их дочека с тобом.

 VEŽBE

B1

 Replace *u bioskop* with *na predàvanje*, *večeras* with *danas* or *jutros* and change the times accordingly.

☆ **Example:**

1. Да ли ћете да идете на *predàvanje jutros*?
2. Да, ићи ћемо од *deset sati* на *predàvanje*.

3. A кад ћете да пођете од куће да стигнете на предавање у десет?
4. Поћи ћемо у девет сати и четири минута.

B2

✎ **Change** the above exchange so that it represents a conversation a) between you and a person you know as *ti*, b) between two single individuals, c) between two groups. Do this by replacing the 1st and 2nd person plural forms above by a) 1st and 2nd singular, b) 3rd singular, and c) 3rd plural

☆ **Examples:**

a) 1st and 2nd singular

1. Да ли *ћеш* да *идеш* у биоскоп вечерас?
2. Да, *ћу* од *пет сати* на представу.
3. А кад *ћеш* да *поћеш* од куће да *стигнеш* у биоскоп у *пет*?
4. *Поћи* *ћу* у четири *сата* и десет *минута*.

b) 3rd singular

1. Да ли *ће* да *иде* у биоскоп вечерас?
2. Да, *ћу* од *пет сати* на представу.
3. А кад *ће* да *поће* од куће да *стигне* у биоскоп у *пет*?
4. *Поћи* *ће* у четири *сата* и десет *минута*.

c) 3rd plural

1. Да ли *ће* да *иду* у биоскоп вечерас?
2. Да, *ћу* од *пет сати* на представу.
3. А кад *ће* да *пођу* од куће да *стигну* у биоскоп у *пет*?
4. *Поћи* *ће* у четири *сата* и десет *минута*.

✎ **Redo** B1 as a conversation about your own evening plans.
Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

B3

✎ **Replace** *bioskop*, *pòzorište* with **film** or **mùzika**.

☆ **Example:**

1. *Kāži*, šta ti *odgòvara* *više*, *film* ili *mùzika* *večeras*?
2. *Više* mi *odgòvara* *mùzika*, a tebi?
3. *Ja* *više* *volim* *film*. A *Dràgana*? Šta *òna* *želj* da *radj*?
4. *Uvek* je *ista*. *Svejèdno* *joj* je. *Odgòvara* *joj* *to* što *odgòvara* i nama.

Switch the exercise to the masculine plural.

☆ **Example:**

1. *Kāžite*, šta vam *odgòvara* *više*, *film* ili *mùzika* *večeras*?
2. *Više* nam *odgòvara* *mùzika*, a vama?
3. *Mi* *više* *volimo* *film*. A *Milorad* i *Nikola*? Šta *òni* *žele* da *rade*?
4. *Uvek* su *isti*. *Svejèdno* im je. *Odgòvara* im *to* što *odgòvara* i nama.

Switch the exercise to the feminine plural.

☆ **Example:**

1. Kàžite, šta vam odgòvara više, *film* ili *mùzika* večèras?
2. Više nam odgòvara *mùzika*, a vama?
3. Mi više volimo *film*. A Jasna i Àna? Šta òne žèle da rade?
4. Uvek su iste. Svejèdno im je. Odgòvara im to što odgòvara i nama.

B4

✂ **Replace:** *pràti* and *òprati ruke* with *ùmivati* and *ùmiti lice*; *čèšljati se* and *počèšljati se*. **Retell** the exercise using other activities.

☆ **Examples:**

1. Šta òbichno radiš kad dođeš kuћи popòdne?
2. *Umivam lice.*
3. A kada *lice umiješ* dànas, šta ћеш онда?
4. Онда ћу да рuчам са другàрицom.
5. А после рuчка?
6. Онда ћу да опèрем зuбе.

1. Шта òbichno радиш кад дођeш кући попòдне?
2. *Чèшlям се.*
3. А када *се почèшlаш* дàнас, шта ћеш онда?
4. Онда ћу да рuчам са другàрицom.
5. А после рuчка?
6. Онда ћу да опèрем зuбе.

B5

✂ **Replace** *jàviti se* with *vràtiti se* and *telèfon* with *kola*.

☆ **Examples:**

1. Kàda ćeš da mi *se vratiš*?
2. *Vratiću ti se* sutra u pola četiri.
3. A kàko ćeš da mi *se vratiš* sutra?
4. *Vratiću ti se kolima*.

Rewrite the exercise in the plural.

1. Kàda ćete da nam *se vratite*?
2. *Vratićemo vam se* sutra u pola četiri.
3. A kàko ćete da nam *se vratite* sutra?
4. *Vratićemo vam se kolima*.

B6

✂ **Switch the** *šta* to *ko*, and **replace** *pisati* with *govòriti*.

☆ **Examples:**

1. O *kòme* ćeš da govoriš bratu?
2. Ni o *kòme*. Ne govori mi se sàda. Sutra ću da mu govorim o *nekome*.

3. A zašto ti se sàdà ne gòvori?

4. Zàto što mi se spava.

B7

Working with a partner from class (if you are not able to work together in person, collaborate over the phone or by e-mail), write your own version of one of the four A exercises in Lesson 9. Rehearse it together so that the two of you can perform your version for the other students in class. Include props where appropriate.

Self-study learners: Find the verbs in this lesson accompanied by the particle *se*, and determine in each instance the particular type of meaning added by this particle. Go back over previous lessons and do the same thing.

Note: The list below gives in boldface words that are listed in a vocabulary box for that lesson: note that many more words are used in any one lesson than are given in vocabulary boxes.

Lesson 9

baviti se		be occupied with	[does not occur without se]
bòjati se	[see L. 7]		
brijati se		shave	reflexive
bùditi se		wake up	non-causative
čèšljati se; počèšljati se		brush one's hair	reflexive
činiti se	[see L. 6]		
dogòditi se		happen	[does not occur without se]
ide mi se	[see L. 7]		
igrati se		play	intransitive
jàviti se	[see L. 8]		
jede se [dobro]		one eats [well]	impersonal
kàže se	[see L. 1]		
nàlaziti se	[see L. 6]		
òbuci se		get dressed	reflexive
òdigрати se		be played	passive
piše mi se		I feel like writing	inclinational
pògledati se		look at oneself	reflexive
prodàvati se		be sold	passive
pròvesti se		spend time	intransitive
spava mi se	[see L. 7]		
sviđati se	[see L. 6]		
ùmiti se; umivati se		wash one's face	reflexive
videti se		meet, see one another	reciprocal
voleti se		love each other	reciprocal
vràtiti se		return	intransitive

Lesson 8

čuti se		talk to each other	reciprocal
jàviti se		get in touch with	non-causative
jesti se	[see L. 6]		
kàže se	[see L. 1]		
nalaziti se	[see L. 6]		
sviđati se	[see L. 6]		
vòziti se	[see L. 7]		

Lesson 7

bòjati se	[see L. 5]		
dà mi se		I feel like giving [something]	inclinational

činiti se	[see L. 6]		
ide mi se		I feel like going	inclinational
spava mi se		I am sleepy	inclinational
tićati se	[see L. 5]		
vòziti se		go by / ride in a vehicle	intransitive
zna se		it's known	passive
žùriti se		hurry	intransitive
Lesson 6			
činiti se		seem	[does not occur without se]*
dòpadati se		be pleasing	[does not occur without se]
jesti se		be eaten	passive
nàlaziti se		be located	[does not occur without se]*
radj se o		it's a matter of	[does not occur without se]*
sàstojati se	[see L. 4]		
slušati se		be listened to	passive
stavljati se		be placed	passive
sviđati se		be pleasing	[does not occur without se]
tićati se	[see L. 5]		
završavati se		end	intransitive
zvati se	[see L. 1]		
Lesson 5			
bòjati se		fear	[does not occur without se]
kaže se	[see L. 1]		
tićati se		concern	[does not occur without se]
zvati se	[see L. 1]		
Lesson 4			
putòvati se		[one can] travel	impersonal
sàstojati se		consist [of]	[does not occur without se]
zvati se	[see L. 1]		passive
Lesson 3			
zvati se	[see L. 1]		
Lesson 2			
vidimo se		see you!	reciprocal
Lesson 1			
zvati se		be called	passive
kaže se		is said	passive

* in that meaning

DOMAĆI ZADATAK

C1

Rewrite in the future tense:

1. *Ићи ћемо* у биоскоп.
2. *Читаће* књиге.
3. *Хоћеш ли да пишеш* писмо?
4. Зоран и Зорана *ће да нутују* возом у Њујорк у уторак.
5. Гроздана *ће да станује* код своје тетке.
6. И ја *ћу морати да купим* пса!

C2

Translate into S:

1. Mesecima učim za ovaj test.
2. Zar ne želiš da kupiš psa?
3. U pet i trideset u utorak po podne ući ću u tu zgradu.
or: U pola šest u utorak po podne ući ću u tu zgradu.
4. Veliki gradovi mi se više sviđaju od malih gradova.
5. Ovog semestra ću biti podstanar i iznajmiću stan.
6. Mi smo studenti na univerzitetu i slušamo profesore na predavanjima.
7. Nema ni jabuka ni šljiva ali imam puno pomorandži i oraha.
8. Meni je slabo. A tebi?

C3

Connect words in the two left columns with the correct English translation in the right column, and mark each word as B, C and/or S. For those forms you have not yet encountered, use the glossary at the back of the book.

1. тко	C	15. нигдје	B, C	who	1, 9
2. што	C	16. неко	B, S	someone	13, 17
3. ико	B, S	17. игдје	B, C	no one	23, 25
4. када	B, C, S	18. нигде	S	anyone	3, 14
5. гдје	B, C	19. нешто	B, C, S	what	2, 7

6. ишта	B, C, S	20. игде	S	something	20
7. шта	S	21. икада	B, C, S	nothing	11
8. некада	B, C, S	22. нико	B, S	anything	6
9. ко	B, S	23. негдје	B, C	where	5, 12
10. ништа	B, C, S	24. нитко	C	somewhere	24, 26
11. где	S	25. негде	S	nowhere	16, 19
12. нетко	C			anywhere	18, 21
13. итко	C			when	4
14. никада	B, C, S			sometime	8
				never	15
				ever	22

C4

Translate the first sentence (or sequence of sentences) in each group into English, and translate the two that follow it into S, using the first as a model.

- She likes the Beatles.
 - Sviđa im se dobar dòručak.
 - Sviđaju mi se bàlkanski jèzici.
- They don't feel like sleeping.
 - Radi nam se.
 - Uči joj se.
- Will you go with me into town? Sure! Let's go.
 - Da li ćete da òperete ruke? U redu! Pèrem ih.
 - Da li hòćete da se ùmijete? U redu! Ùmivam se.
- Will you have some breakfast? No, thanks, I'll eat something in town.
 - Òna će da vèčera u sedam i trideset. **or:** Òna će da vèčera u pola osam.
 - Pòpiće čaja i ješće kekse u četiri po pòдне.
- I'll contact her tomorrow at four.
 - Javiće im se ujutru.
 - Javiće nam se posle škole.
- Take the bag off the table! Go with the bag from one side of the building to the other and look for your things, and then come to me and take my pencil out of the bag!
 - Molim te, ùzmi òlovku iz knjige.
 - Ali gde je òlovka: u knjizi ili na knjizi?
 - Tamo je na knjizi, ònde do pròzora.
 - Evo, ùzeću je sa knjige.
- Neka voze od Bostona do Klivlenda.
 - Može, ali zašto do Klivlenda? Zašto ne od Bostona do Mòntreala?
 - Zato što joj je majka iz Bostona a òtac mu je iz Klivlenda.
 - A, sad razumem. A òdakle ste vi?
 - Iz Mineàpolisa sam, ali ròditelji su mi iz Beča.
- Will you read the newspaper immediately in the car or at home ten minutes from now?

- b. 1. Gde mi je torba?
 2. Na vratima je. Zašto tražiš svoju torbu?
 3. Zato što su mi novine u nojoj, a želim ih čitati.
- c. Zašto ide od vrata do vrata? Traži komšiju.
or: Zašto ide od vrata do vrata? Traži komšinicu.

C5

Complete these sentences using the words in parentheses.

1. Ne piju čaj **ni sa čim**.
2. Sutra ujtro hu se videti **sa nekim**.
3. Nemamo ništa u kuhi za doruchak. Kako hesh da spremiš doruchak **ni od čega?**
4. Ona ne želi **ni sa kim** da ide u bioskop.
5. Vidim da imaš pismo od nekoga!
6. Oni znaju nešto **o nečemu**.
7. Mi ne moramo da vam govorimo **ni o čemu**.

C6

Create two sentences in the future tense using a pronoun from column A, a verb from column B, and a phrase from column C. the first should begin with the pronoun, while the second should begin with the verb and not include any pronouns.

Example: mi, imati, vremena. a. Mi čemo imati vremena.
 b. Imaćemo vremena.

A	B	C
1. <u>o</u> na	ići	u gr <u>a</u> d
2. <u>m</u> i	p <u>i</u> sati	p <u>i</u> s <u>m</u> o
3. <u>t</u> i	s <u>e</u> deti	pored vr <u>a</u> ta
4. <u>o</u> ni	razm <u>i</u> šljati	o tebi
5. <u>v</u> i	učiti	b <u>a</u> lk <u>a</u> nsk <u>e</u> j <u>e</u> zike
6. <u>o</u> n	jesti	kruške i jabuke
7. <u>j</u> a	put <u>o</u> vati	u L <u>o</u> nd <u>o</u> n
8. <u>o</u> ni	moći	gov <u>o</u> riti fr <u>a</u> nc <u>u</u> sk <u>i</u>
9. <u>m</u> i	stan <u>o</u> vati	u st <u>u</u> dentsk <u>o</u> m d <u>o</u> mu

[these are only a couple of the many possible sentences that could be made from these examples]

Possible sentences for #4:

Oni če da razmišljaju o tebi.

Razmišljaće o tebi.

Possible sentences for #10:

Mi ćemo da stānujemo u stūdentskom dōmu.
Stanovaćemo u stūdentskom dōmu.

These are only a couple of the many possible sentences that could be made from these examples.

C7

If these are the answers, what are the questions? (note the use of Serbian ijekavian):

1. Kāko ti se čini? Da li je lijepo stanovati u stūdentskom dōmu?
2. Da li ti se sviđaju predavana rano ujutru?
3. Kuda ćemo sutra?
4. Koliko je sati? **or:** Koliko je sada sati? **or:** Da li je vrijeme za čaj?
5. Kada će tvoji roditelji da stignu sutra u Sārajevo na željezničku stānicu?

C8

Make a family tree using S labels, with the names of the following relatives from your own family:

maternal and paternal grandparents
paternal and maternal uncles and their wives
aunts (maternal or paternal) and their husbands
your parents, brothers and sisters

Aforizmi Dušana Radovića

List the time-related expressions used in these aphorisms.

time expressions **òvog jutra, dānas, večeras**

future tense forms **ćemo, će odigrati, prodavaće se**

words with time-related meaning **svoj dan, ranijih**